

Lygumų pagrindinės mokyklos

Mokinių mokymosi stiliai

Tyrimo tikslas - išsiaiškinti ir išanalizuoti 1-10 klasių mokinių mokymosi stilių ypatumus, nustatyti kiekvienos klasės vyraujančius mokinių mokymosi stilius.

Tyrimas atliktas siekiant gerinti ugdymo ir ugdymosi kokybę. Su gautais tyrimo rezultatais, dominuojančiais mokymosi stiliais informuoti mokiniai, pedagogai tam, kad jie parinktų tinkamus mokymo metodus bei atsižvelgtų į individualius mokinių mokymosi ypatumus.

Mokymosi stilius – tai pamėgtas galvojimo, informacijos apdorojimo ir supratimo būdas. Tyrinėtojai nustatė, kad mokinių, kurie mokosi savo mėgstamu būdu, mokymosi rezultatai daug geresni. Mokymosi stilius gali šiek tiek kisti, nes yra veikiamas aplinkos. Taip pat negalima išskirti veiksmingų ir neveiksmingų mokymosi stilių, nes vieniems asmenims tai tiks, o kitiems ne, be to, dažniausiai asmeniui tinka net keli mokymosi stiliai (Stanišauskienė, V., Naseckaitė, A. Karjeros vadovas. Mokinio knyga. 2012. Vilnius. P. 67).

Skiriami trys pagrindiniai informacijos priėmimo bei tvarkymo būdai: vizualinis, audialinis ir kinestezinis. Žmonės, kurie priima bei apdoroja informaciją dažniausiai vienu iš minėtų būdų, mokosi skirtingai.

Vizualai (žmonės, kurių vaizdinis informacijos priėmimo ir apdorojimo būdas dominuoja) turi labai gerą vaizdinę atmintį ir gali joje atkurti net prieš keletą metų matytas scenas, objektus bei veidus. Jiems patinka, kai informacija pateikiama vaizdžiai: naudojant grafikus, schemas, plakatus, minčių žemėlapius, išryškinant esminius žodžius. Vizualai, tardami žodžius, mato juos bei jų sudėtines dalis. Šio tipo žmonės dažniausiai kalba greitai, pakeltu tonu, naudoja daug nurodančiųjų gestų, ore braižo schemas. Šie žmonės dažnai vartoja „vizualinius“ teiginius: „pažiūrėk, kaip atšilo oras“, „aš matau, ką tu galvoji“, „tai neblogai atrodo“, „nušvieskite reikalo esmę“, „pasirodo, tu buvai teisus“, „ateitis atrodo miglota“, „ar aš pakankamai aiškiai tai atskleidžiau“, „matau šviesą tunelio gale“, „pažvelk į tai iš mūsų perspektyvos“ ir pan.

Audialai (žmonės, kurie teikia pirmenybę garsinei informacijai) turi gerą girdimąją atmintį ir gali atkurti situacijas, mintyse „klausydamiesi“ dialogų. Jiems patinka diskusijos, paskaitos, pasisakymai, garso įrašai bei įvairūs žaidimai žodžiais. Jie mėgsta garsiai skaityti bei klausytis garsiai skaitomų istorijų. Audialai, tardami žodžius, įsimena garsų dalis. Jiems klausantis, žvilgsnis tampa tarsi nematantis, o ausis atsukama į garso šaltinį. Mokydamiesi audialai garsiai skaito arba „kalbasi su savimi“, aiškiai atskiria ir moduliuoja garsus, idant pabrėžtų mintį. Jų rankų gestai – akomponuojantys: skaičiuoja punktus lenkdami pirštus, giliai įkvepia prieš pasakydami pagrindinę mintį ir pan. Jiems patinka, kai instrukcijos pateikiamos žodžiu, akcentuojant veiksmų atlikimo tvarką, pakartojant ir apibendrinant. Audialai vartoja „audialinius“ teiginius: „girdžiu, ką

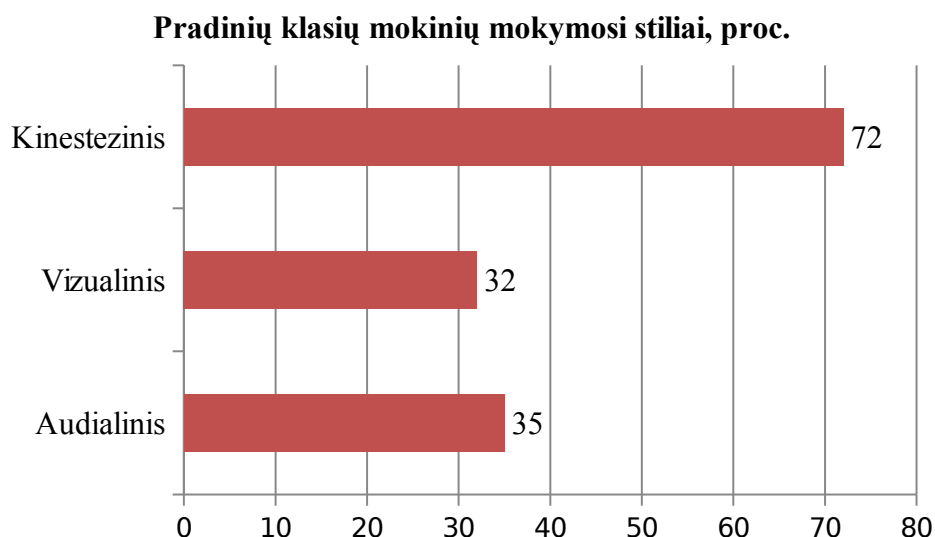
sakai“, „*skamba puikiai*“, „*jau girdžiu pavojaus varpus*“, „*vienąsyk tai nuskambės per visą šalį*“, „*visi tik ir šneka apie tai*“, „*ta idėja zyzia mano galvoje*“, „*tai man nieko nesako*“, „*man nepatinka jo tonas*“ ir pan.

Kinestetikai (žmonės, kurie pasaulį pažįsta lytėdami ir dalyvaudami) lengvai prisimena įvykius ir gali įvardyti su jais susijusius jausmus bei pojūčius. Jiems patinka fizinė veikla, modeliavimas, žaidimai lauke, ekskursijos, mokymasis veikiant (projekto metodas). Kinestetikai įsimena žodžius juos perrašydami ar bent judindami ranką taip, tarsi rašytų. Kalbėdami jie dažnai tarsi imituoja tai, apie ką pasakoja. Kadangi kinestetikai fiziškai labai aktyvūs, jiems mokantis būtinos reguliarios pertraukėlės. Tokiems žmonėms patinka, kai užduotys pateikiamos emocionališkai, demonstruojant realius objektus, naudojant daug gestų ir mimikos elementų. Kinestetikai vartoja „kinestezinius“ teiginius: „*jaučiu, viskas bus gerai*“, „*ar jau galima to imtis?*“, „*esu sukrėstas to, ką patyriau*“, „*aš jau pakeičiau savo poziciją*“, „*pamečiau mintį*“, „*tai buvo gilus išgyvenimas*“, „*ši mintis pati svariausia*“, „*netrukus žengsime platų žingsnį*“ ir pan. (Stanišauskienė, V., Naseckaitė, A. Karjeros vadovas. Mokinio knyga. 2012. Vilnius. P. 68).

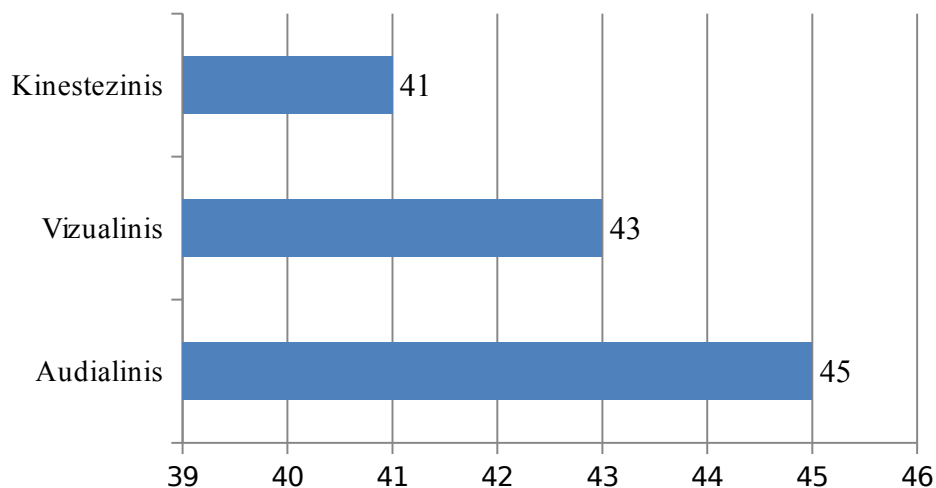
Lygumų pagrindinės mokyklos 1-10 klasių mokinių mokymosi stiliai

Viso tyrime dalyvavo 118 mokinių (1-10 klasės).

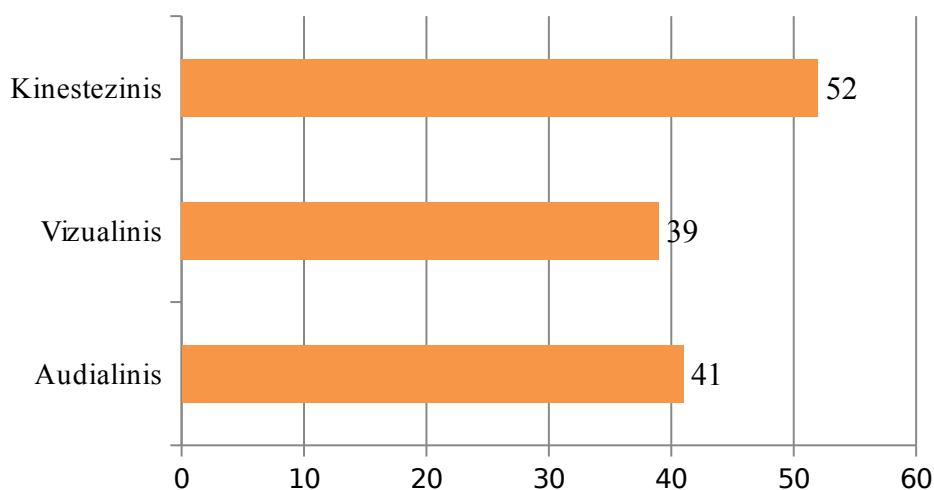
Tyrime dalyvavusių mokinių pasiskirstymas pagal dominuojantį mokymosi stilių

5-10 klasių mokinių mokymosi stiliai, proc.

1-10 klasių mokinių mokymosi stiliai, proc.

TYRIMO IŠVADOS

1. Mokymosi stiliai ištirti visiems 1-10 klasių mokiniams – 118 mokinių.
2. Pradinių klasių mokinių tarpe dominuoja kinestezinis mokymosi stilius: audialinis mokymosi stilius būdingas 35 proc., kinestezinis – 72 proc., o vizualinis – 32 proc. mokinių.
3. Vyresnių – 5-10 klasių mokinių tarpe dominuoja audialinis mokymosi stilius - 45 proc. mokinių, kinestezinis – 41 proc., o vizualinis – 43 proc. mokinių.
4. Lygumų pagrindinės mokyklos 1-10 klasių mokiniams būdingas kinestezinis mokymosi stilius: audialinis mokymosi stilius būdingas 41 proc., kinestezinis – 52 proc., o vizualinis – 39 proc. mokinių.

Rekomendacijos, kaip reikėtų mokytis skirtingų tipų žmonėms

Siekdami patenkinti mokinių ugdymo(si) poreikius, turime pagal galimybes individualizuoti mokymą, parengti įvairiems mokymosi stiliams tinkančias, diferencijuotas užduotis, išnaudoti turimas mokymo priemones bei taikyti įvairius mokymo metodus pamokų metu.

Rekomenduojama ugdant mokinių gebėjimus pasinaudoti mokymosi strategijomis, atitinkančiomis jo vyraujančią mokymosi stilių, individualų žinių įsisavinimo ir atgaminimo būdą.

Jei dominuoja **vizualinis** informacijos priėmimo būdas, rekomenduojama piešti su mokomąja medžiaga susijusius paveikslėlius, schemas, minčių žemėlapius, pabraukti svarbiausius dalykus, tam naudojant spalvas bei skirtingus šriftus. Taip pat gerai žiūrėti mokomuosius filmus, kurti plakatus, užsirašyti svarbiausią informaciją ir priklijuoti lapelius gerai matomose vietose. Mokomosios medžiagos pateikimas Regimojo mokymosi stiliaus mokiniams: paveikslėliai, plakatai, vaizdo medžiaga, skaidrės, grafikai, vadovėliai su diagramomis ir paveikslėliais, teksto pabraukimai, skirtingos spalvos, markerių naudojimas, simboliai, tarpai.

Mokomosios medžiagos atgaminimo užduotys Regimojo mokymosi stiliaus mokiniams: atsakinėjimas raštu, atkurti / nupiešti schemas, diagramas, paveikslus, apibūdinti vaizdus žodžiais (žemėlapių, schemų, diagramų naudojimas), piešinyje nurodyti sudedamąsias dalis, klausimuose raštu naudoti paveikslėlius.

Jei dominuoja **audialinis** informacijos priėmimo būdas, geriausia mokytis skaitant garsiai ar pašnibždomis, nuolat klausantis įrašyto teksto, kam nors pasakojant apie tai, ką norima įsiminti, ritmiškai kartojant tekstą, kurį reikia išmokti. Labai gerai mokytis klausantis muzikos bei radijo programų laidų apie tai, ko mokomasi. Mokomosios medžiagos pateikimas Girdimojo mokymosi stiliaus mokiniams: temos pamokos aiškinimas, diskusijos klasėje, debatų metodikos taikymas, seminarai, kai mokiniai pasiruošia ir pristato tam tikrą temą, garso įrašų naudojimas, vaizdinę medžiagą apibūdinti ir garsiai pakomentuoti. Svarbu - mokytojo balso tembras, moduliacija, svarbiausių dalykų išryškimas, pauzės.

Mokomosios medžiagos atgaminimo užduotys Girdimojo mokymosi stiliaus mokiniams: kviesti atsakinėti žodžiu, darant apklausą raštu, garsiai skaityti klausimus, temų pristatymai parengti mokinių ir pristatyti pamokos metu, raiškus mokymo medžiagos skaitymas.

Jei dominuoja **kinestezinis** informacijos priėmimo ir apdorojimo būdas, rekomenduojama mokantis vaikščioti ar kitaip ritmingai judėti (pavyzdžiui, kartojant gramatikos taisyklę ritmingai spragsėti pirštais ar mušti koja), nuolat keisti ar bent pertvarkyti savo mokymosi vietą. Skaitant mokymosi medžiagą rekomenduojama keisti kūno padėtį (skaityti atsistojus, atsigulus, atsisėdus, stovint ant vienos kojos ir pan.), emocionaliai reaguoti į skaitomą tekstą (šypsotis, linksėti, raukytis, piešti šypsenėles, šauktukus ir kt. ženklus). Svarbius dalykus patariama

užrašyti mažuose lapeliuose ir priklijuoti juos gerai matomose, bet gal kiek netikėtose vietose (pavyzdžiui, šaldytuvo viduje, draugui ant nugaros ir pan.) (Stanišauskienė, V., Naseckaitė, A. Karjeros vadovas. Mokinio knyga. 2012. Vilnius. P. 68). Mokomosios medžiagos pateikimas Kinestetinio mokymosi stiliaus mokiniams: laboratoriniai darbai, išvykos praktinių tyrimų tikslais, pažintinės ekskursijos, sudedamųjų dalių pavyzdžių, modelių, kolekcijų (uolienu, augalų, kriauklių ir pan.) naudojimas, inscenizavimas, vaidybinio metodo panaudojimas, praktiniai būdai (pvz., naudojimasis kompiuteriu), problemų sprendimo užduotys, pavyzdžių iš gyvenimo / situacijų analizė, naudojimasis ankstesnių užduočių pavyzdžiais, užduotys be instrukcijų (“bandymų ir klaidų” metodas).

Mokomosios medžiagos atgaminimo užduotys Kinestetinio mokymosi stiliaus mokiniams: laboratorinių darbų ataskaitos, apklausų metu pateikti pavyzdžius, kuriais remiantis būtų paaiškinti principai, taisyklės, dėsniai, problemų sprendimo užduočių pateikimas, namų užduotys, kurias atliekant reikėtų mokomąją medžiagą pritaikyti praktiškai, projektinės užduotys (pagaminti modelį, surinkti kolekciją ar atlikti apklausą).

Žinodami savo mokymosi stilių mokiniai:

- ☛ geriau išnaudoja savo mokymosi galimybes;**
- ☛ išmoksta naujų mokymosi strategijų, metodų;**
- ☛ labiau pasitiki savimi;**
- ☛ geriau jaučiasi pamokoje, patiria mažiau įtampos;**
- ☛ patiria mokymosi sėkmę, o tai motyvuoja mokinį.**

Tėvelius kviečiu ateiti pas socialinę pedagogę, pasidomėti apie savo vaikui būdingą mokymosi stilių.